

Telefonundersøkelse - Lovspråk

Laget for: “Klart språk i Staten” (Difi)

Laget av: Bjørn-Ole Johannesen og
Kristin R Pran

Dato: 16. desember 2011



© 2011. Synovate Ltd. All rights reserved.

The concepts and ideas submitted to you herein are the intellectual property of Synovate. They are strictly of confidential nature and are submitted to you under the understanding that they are to be considered by you in the strictest confidence and that no use shall be made of the said concepts and ideas. Synovate does not, in providing this report, accept or assume responsibility for any other purpose or to any other person to whom this report is shown or in to whose hands it may come save where expressly agreed by our prior consent in writing.

Prosjektinformasjon

Metode: Telefon

Feltperiode: 5. desember-9. desember 2011

Målgruppe: Befolkningen (18 år +)

Antall intervju: 1 000 (landsrepresentativt)

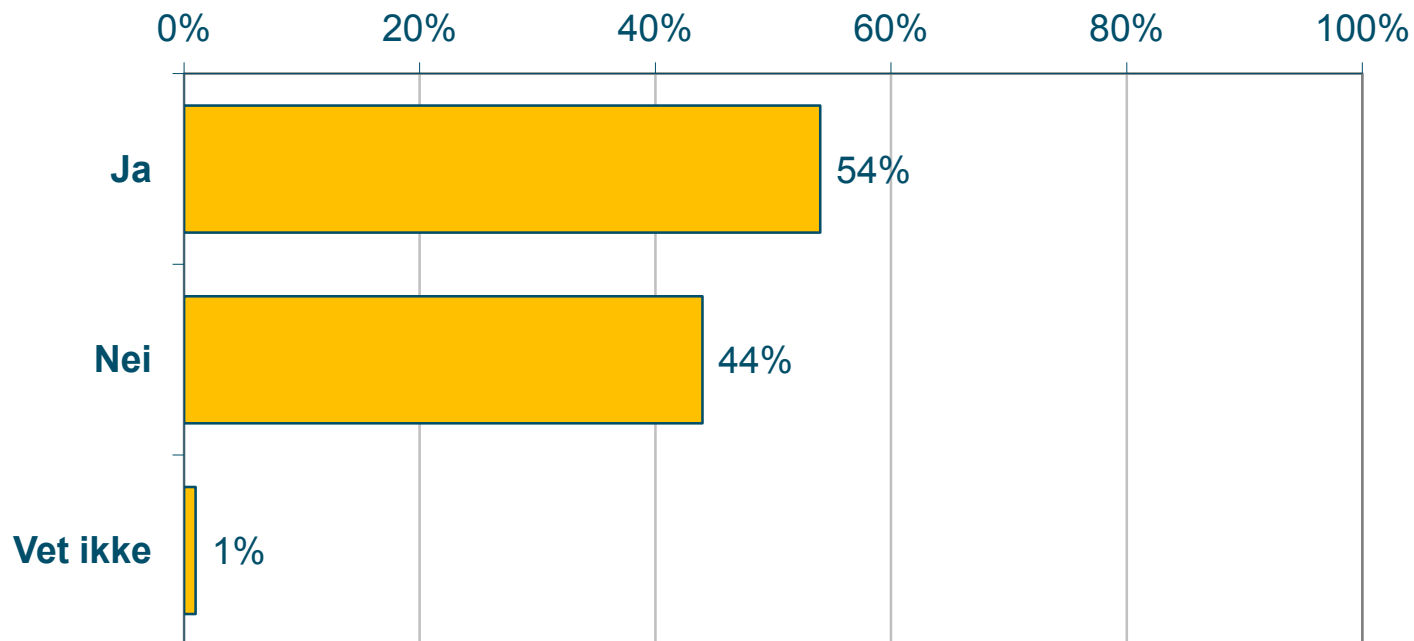
Formål: Kartlegge befolkningens forhold til lover og forskrifter og hvordan de forstår disse.

Annet: Resultatene er vektet med hensyn på kjønn, alder og geografi

Merk at variasjoner mellom undergrupper i datamaterialet som hovedregel bare er kommentert dersom resultatene er av vesentlig interesse og forskjellene er signifikante på 95-prosentnivå.



**** Q.q1 ** Har du i det siste året hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift?**



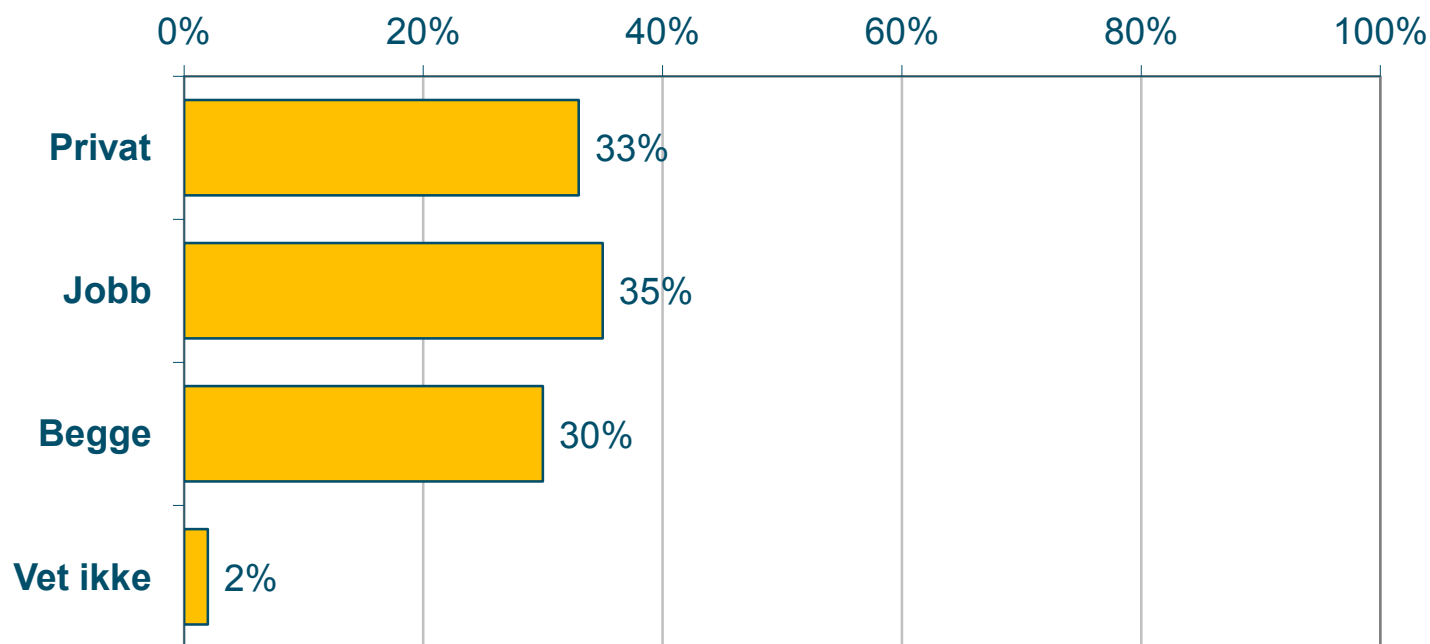
Uhjulpet er det omtrent halvparten som har hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift. Jo høyere utdanning og jo høyere husstandsinnkomst en har, desto større er sannsynligheten for at en vil svare ja på dette spørsmålet.



**De som har lest en
lov/forskrift**

**** Q.q4 **** I hvilke av følgende sammenhenger har du hatt behov for en bestemt lov eller forskrift?

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %

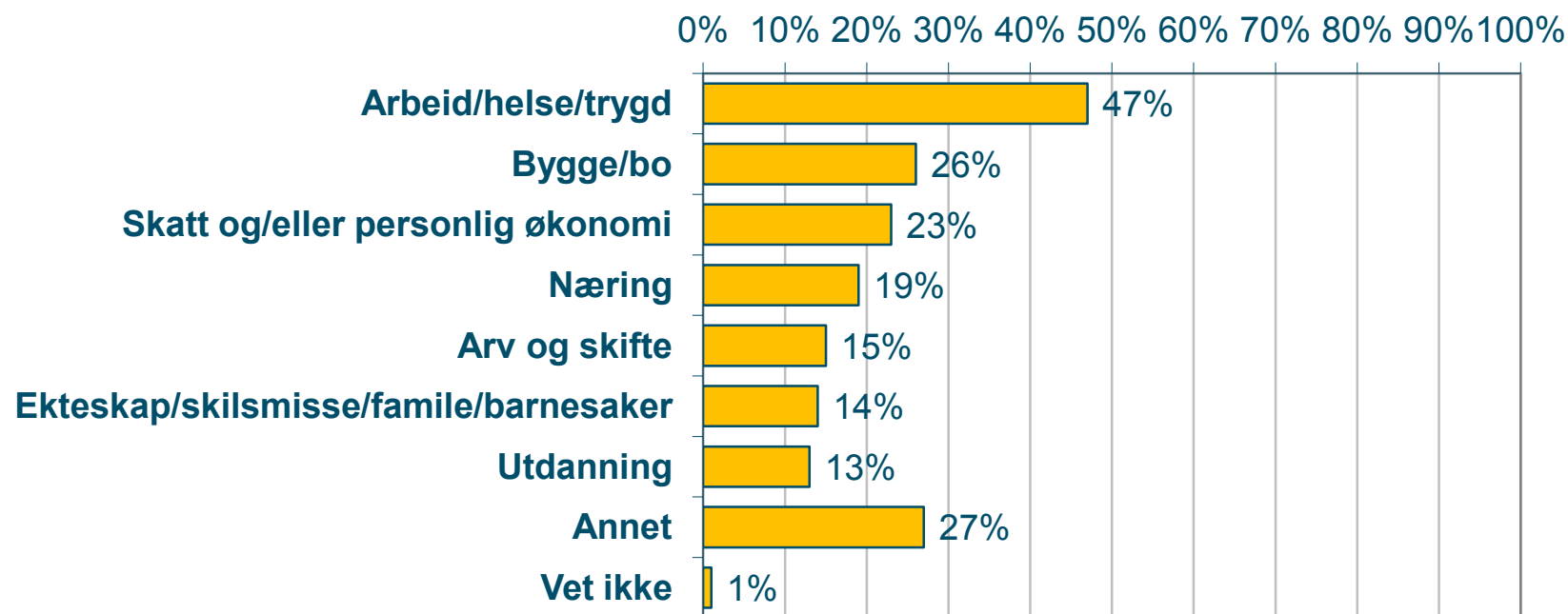


Omtrent like stor andel svarer at de har hatt behov i jobbsammenheng som i privat sammenheng. Kun 2 % svarer vet ikke.

** Q.q5 ** Kan du huske på hvilket område det var?

Flere svar mulig

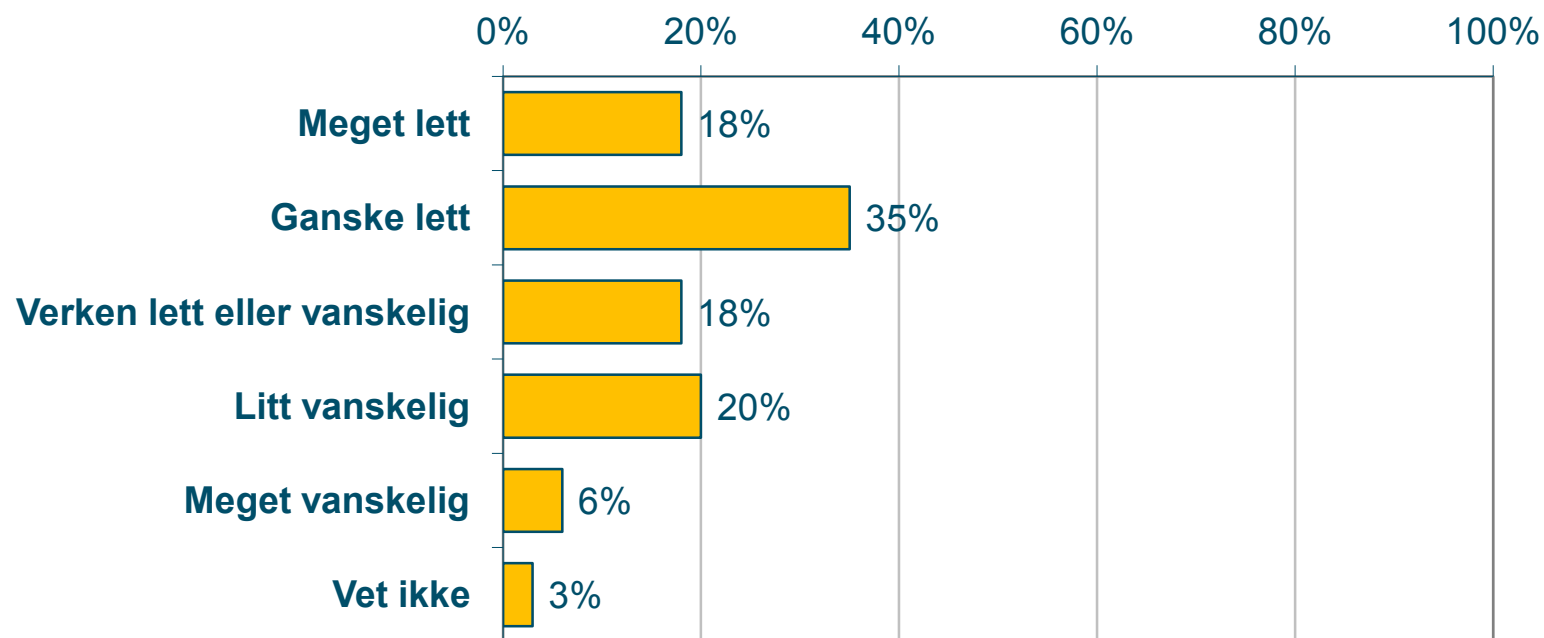
Filter: har hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, andel av total: 54 %



Av de som har hatt behov for en lov det siste året, er arbeid/helse/trygd det området som hyppigst blir nevnt.

**** Q.q6 **** Hvor lett eller vanskelig var det å finne fram til den bestemte loven eller forskriften som skulle gi svar på dine spørsmål?

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %

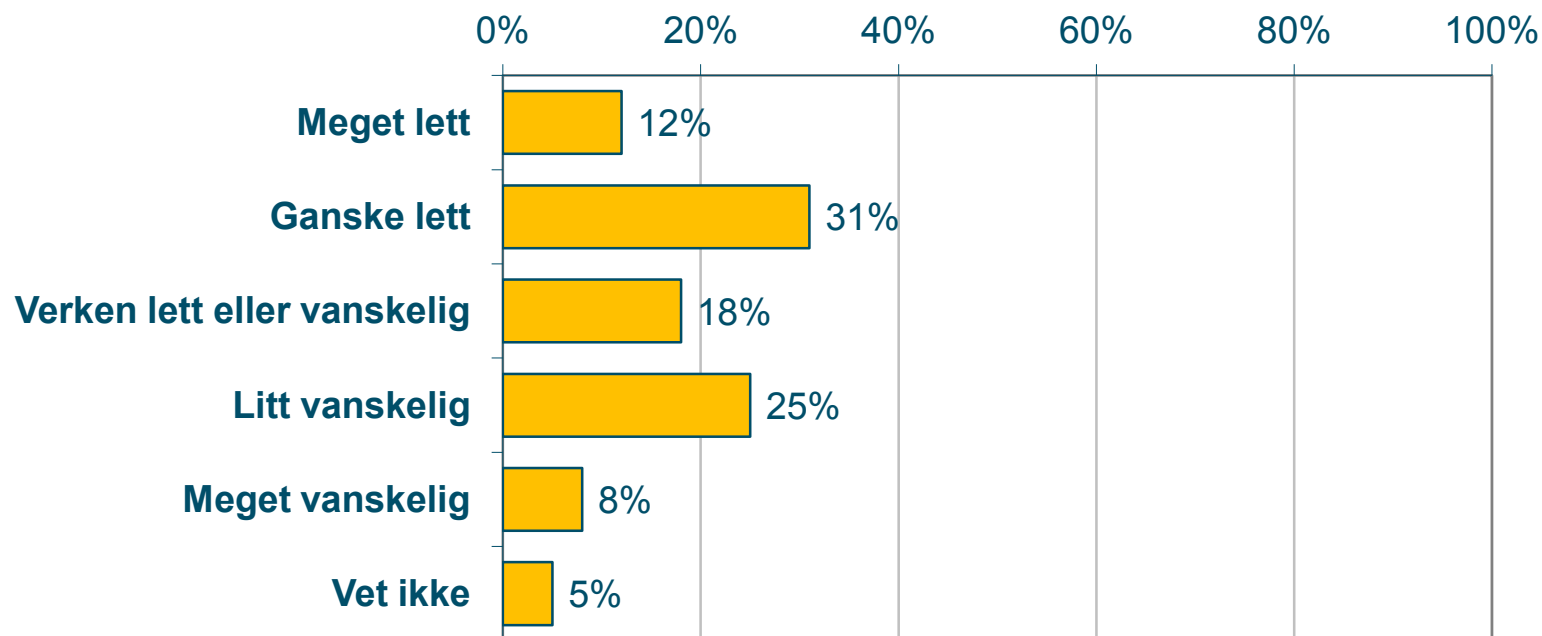


Omtrent halvparten (53 %) synes det var lett å finne fram til den bestemte loven eller forskriften som skulle gi svar på deres spørsmål.

Tendensen er at jo høyere utdanning en har, jo større er sannsynligheten for at en synes dette var lett.

** Q.q7 ** Hvor lett eller vanskelig var det å finne fram til de riktige bestemmelsene i loven eller forskriften?

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %

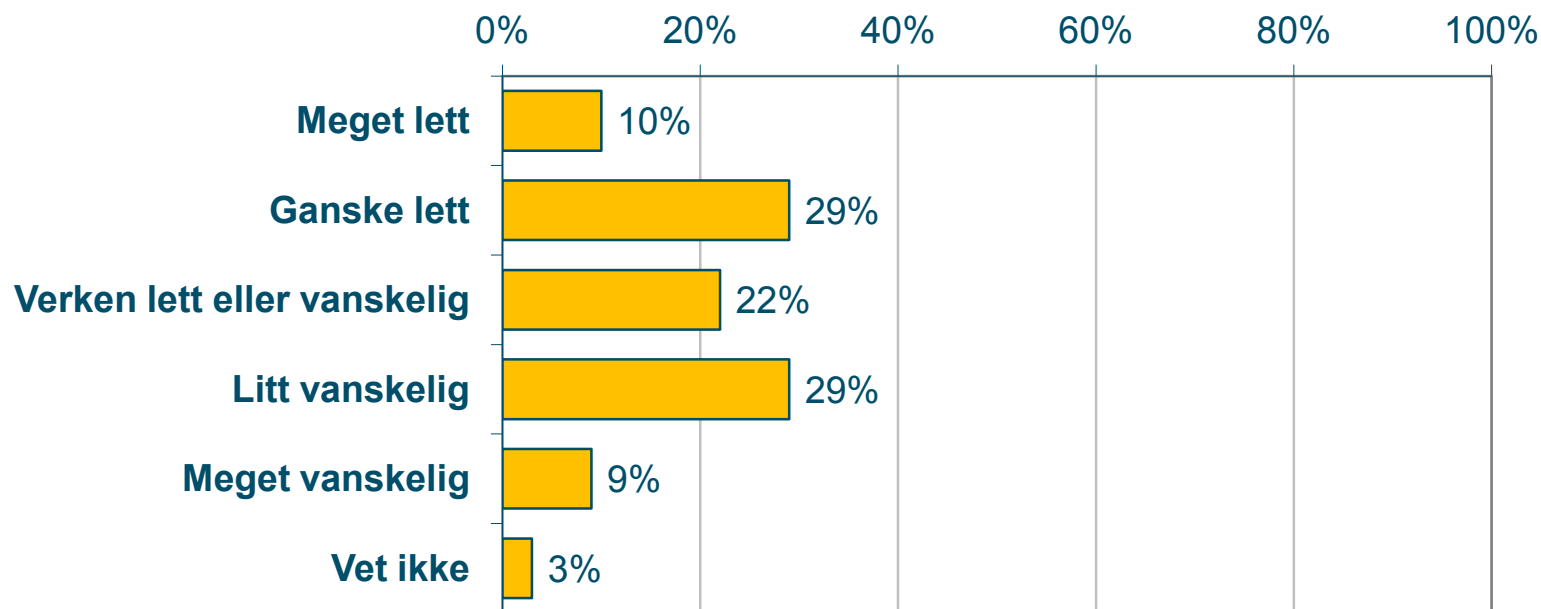


Befolkningen er noe delt i synet på om det er lett eller vanskelig å finne frem til de riktige bestemmelsene i loven eller forskriften. 43 % synes det er lett, mens 33 % synes det er vanskelig.

Tendensen er at jo høyere utdanning en har, jo større er sannsynligheten for at en synes dette var lett.

**** Q.q8 ** Hvor lett eller vanskelig var det å forstå innholdet i loven eller forskriften?**

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %



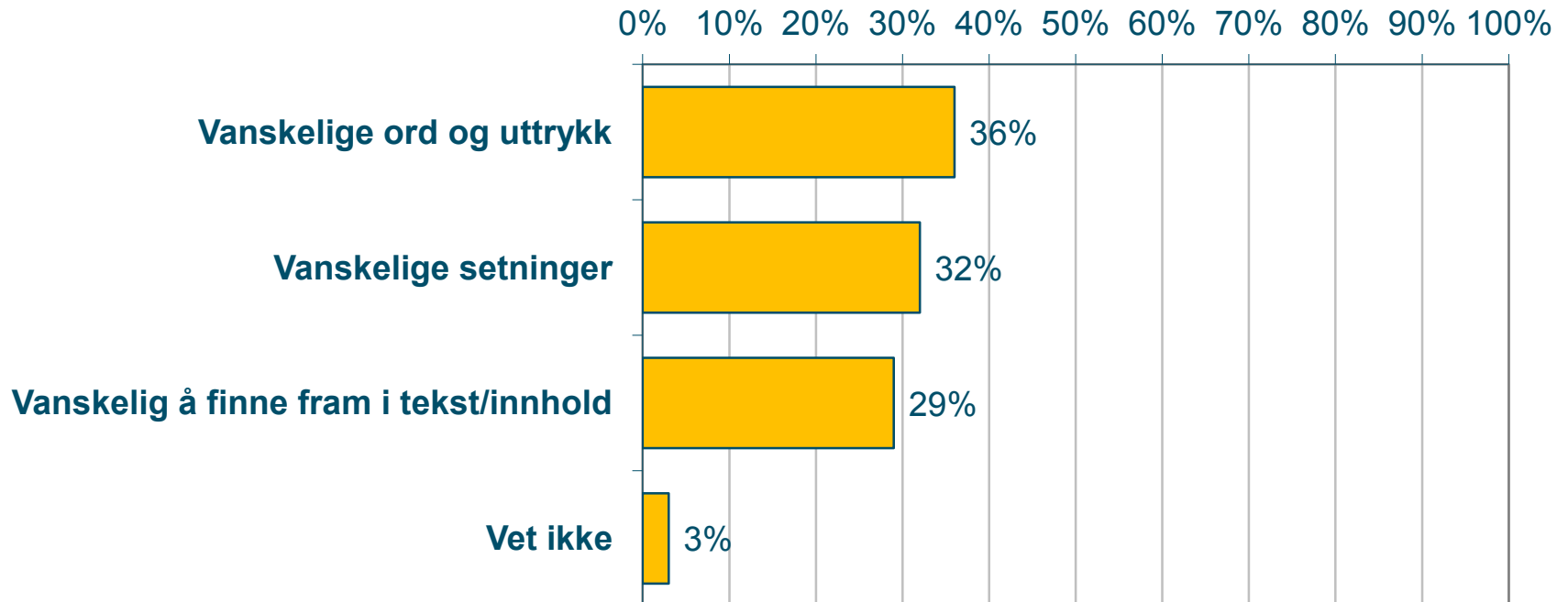
Befolkningen er delt i synet på om det er lett eller vanskelig å forstå innholdet i loven eller forskriften. 39 % synes det er lett, mens 38 % synes det er vanskelig.

Tendensen er at jo høyere utdanning en har, jo større er sannsynligheten for at en synes dette var lett.



Q.q9 ** Hva synes du var vanskeligst å forstå med loven eller forskriften?

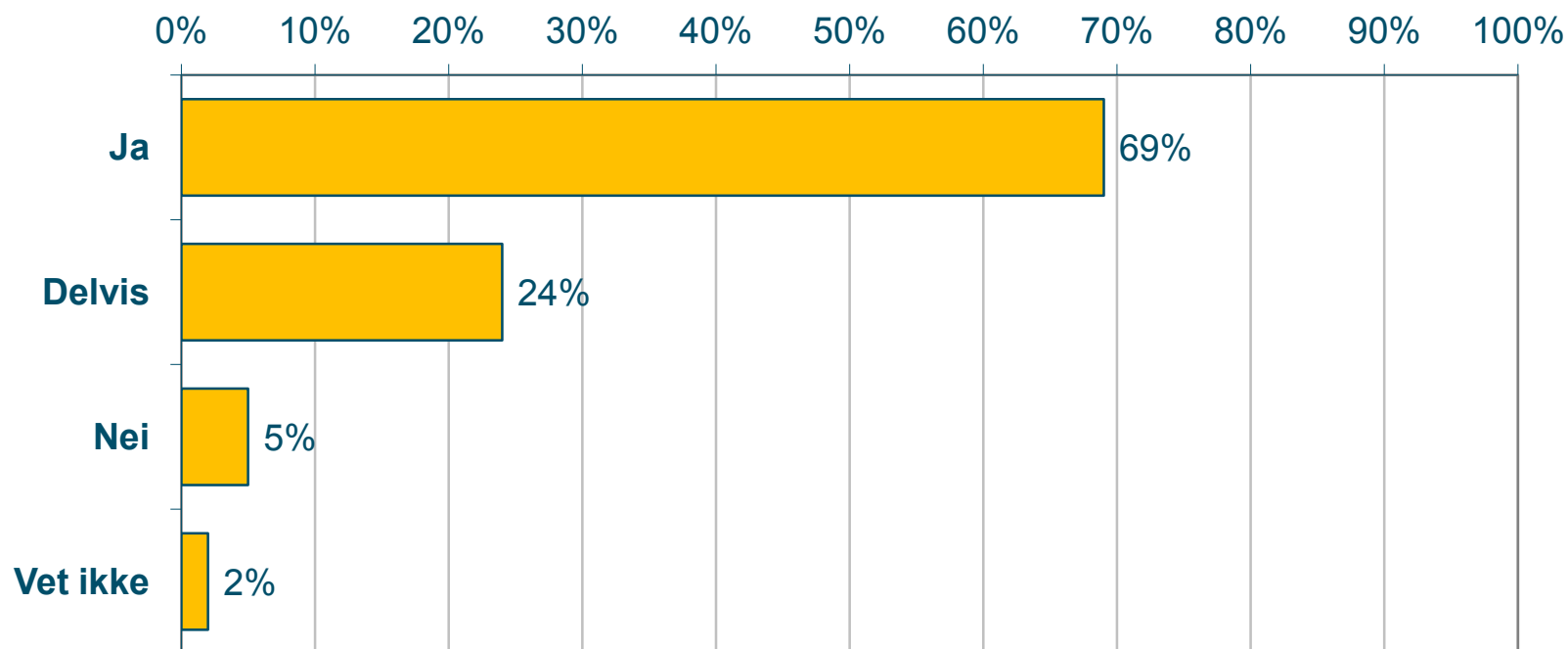
Filter: de som synes at det er litt eller meget vanskelig å forstå innholdet i loven eller forskriften. Andel av total: 33 %



Det er delte synspunkter på hva som er vanskeligst å forstå med loven og forskriften. Ingen store variasjoner mellom undergrupper.

** Q.q10 ** Fikk du svar på det du lurte på i teksten?

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %

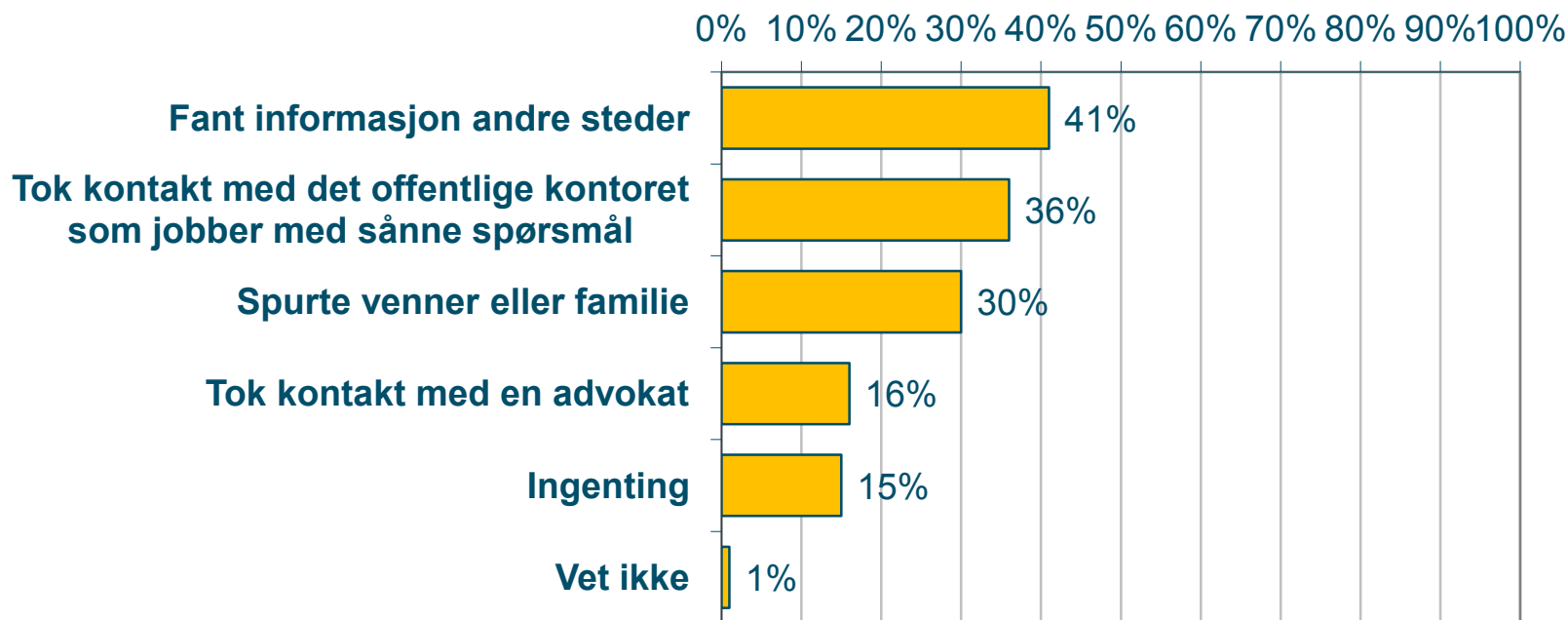


69 % fikk svar på det de lurte på i teksten. Kun 5 % fikk ikke svar. Ingen store variasjoner mellom undergrupper.

** Q.q11 ** Hva gjorde du da?

Flere svar mulig

Filter: Fikk bare delvis eller ikke svar i teksten.
Andel av total: 26 %



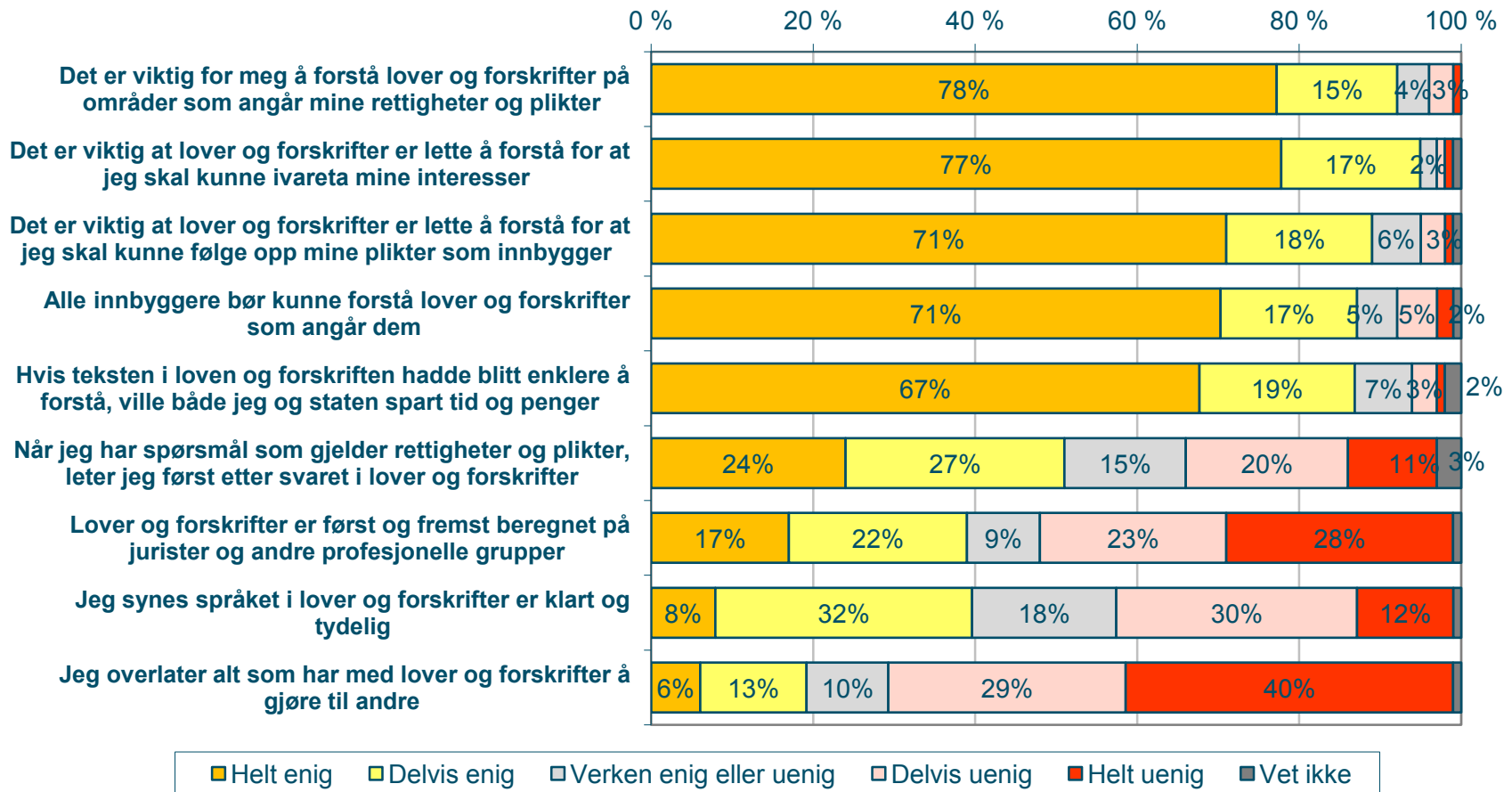
Av de som fikk bare delvis eller ikke svar i teksten, svarte 41 % "fant informasjon andre steder", nesten like mange "tok kontakt med det offentlige kontoret som jobber med sånne spørsmål" og 30 % "spurte venner og familie".



** Q.q12 ** Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %

Av estetiske hensyn er andeler under 2 prosent kun markert med farge.

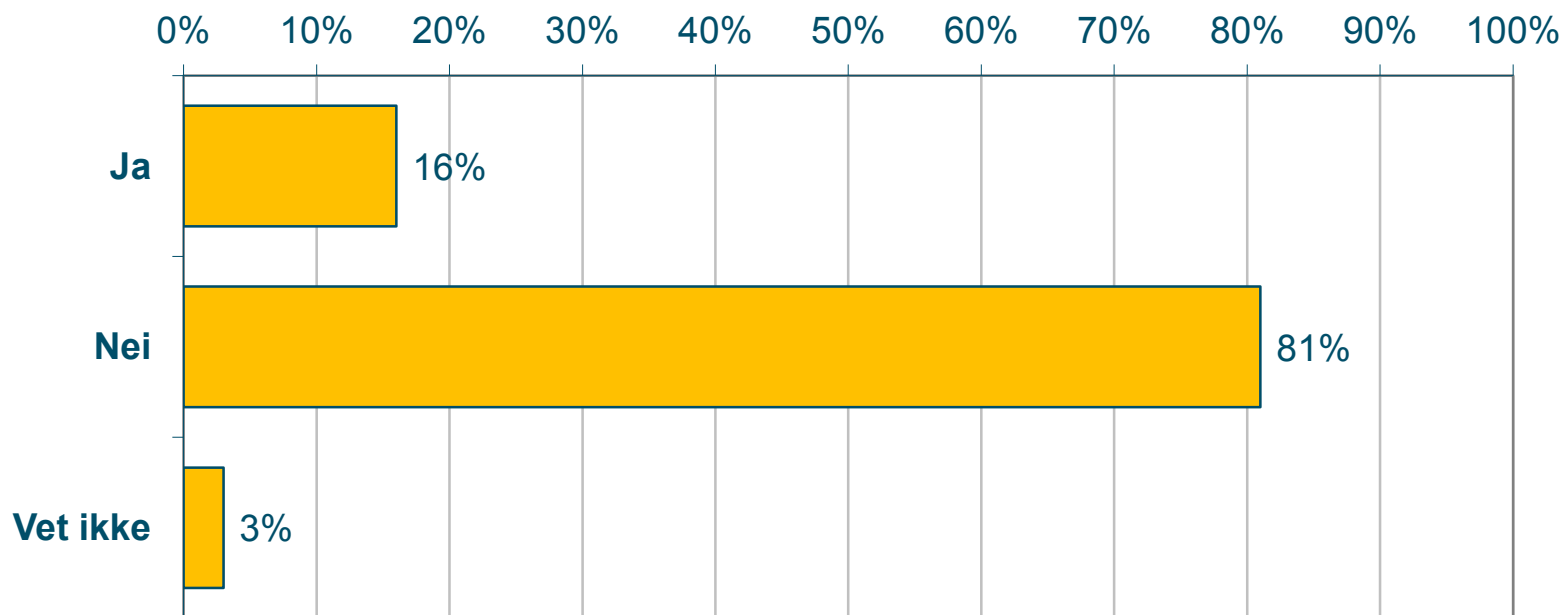


Kommentar

- Et klart flertall er enig i at det er viktig å forstå lover og forskrifter, både i forhold til å kunne forstå sine egne rettigheter og plikter, og for å kunne ivareta egne interesser.
- Et klart flertall er også enig i at det er viktig at lover og forskrifter er lette å forstå, og at alle innbyggerne burde forstå de lover og forskrifter som angår dem.
- Det er delte oppfatninger om hvorvidt språket i lover og forskrifter er klart og tydelig, og om lover og forskrifter først og fremst er beregnet på jurister og andre profesjonelle grupper.
- Flere kvinner enn menn er helt enig i at det er viktig at lover og forskrifter er lette å forstå for at de skal kunne følge opp sine plikter som innbygger.
- Kun 19 % er helt eller delvis enig i at de overlater alt som har med lover og forskrifter til andre. Det er flere med utdanning på lavere nivå enn på høyere nivå som er helt eller delvis enig i denne påstanden.

**** Q.q13 ** Har problemer med forståelse eller tolkning av en lov eller forskrift fått noen negative konsekvenser for deg?**

Filter: har hatt behov for eller tidligere lest lov/forskrift. Andel av total: 88 %



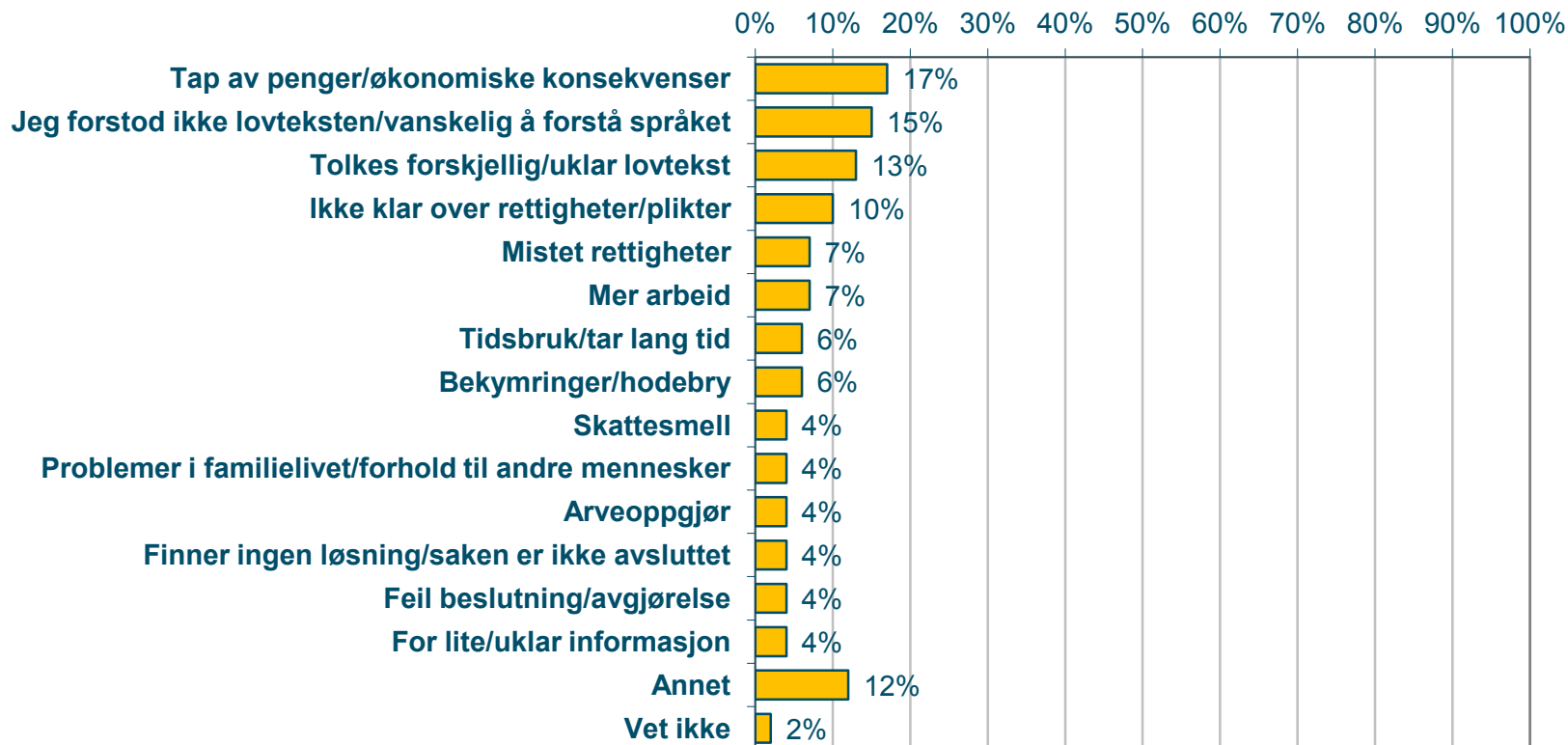
16 % har opplevd negative konsekvenser av at de har hatt problemer med å forståelsen eller tolkningen av en lov eller forskrift.

Flere selvstendig næringsdrivende enn personer innenfor andre yrker har hatt problemer med å forståelsen eller tolkningen av en lov eller forskrift (29 %).


** Q.q14 ** Hvilke negative konsekvenser har du opplevd

Viser de hyppigst oppgitte konsekvensene
Flere konsekvenser kan oppgis

Filter: har fått negative konsekvenser.
Andel av total: 16 %



Stor variasjon i hvilke negative konsekvenser som oppgis.
Flere menn (23 %) enn kvinner (12 %) oppgir tap av penger/økonomiske konsekvenser.

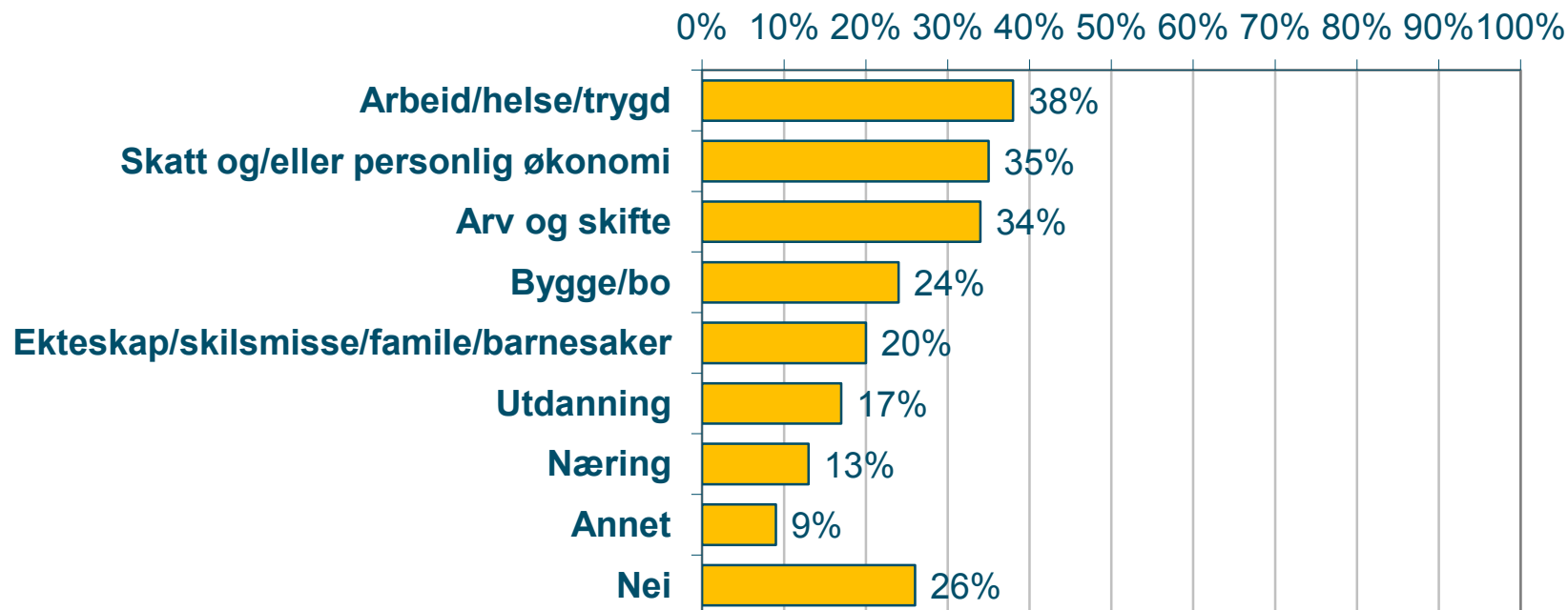


**De som ikke har
hatt behov for å
lese en bestemt lov
eller forskrift det
siste året**

**** Q.q2 ** Kan du huske om du tidligere har lest en lov eller forskrift innenfor noen av følgende områder:**

Flere svar mulig

Filter: har ikke hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift eller vet ikke. Andel av totalen: 46 %



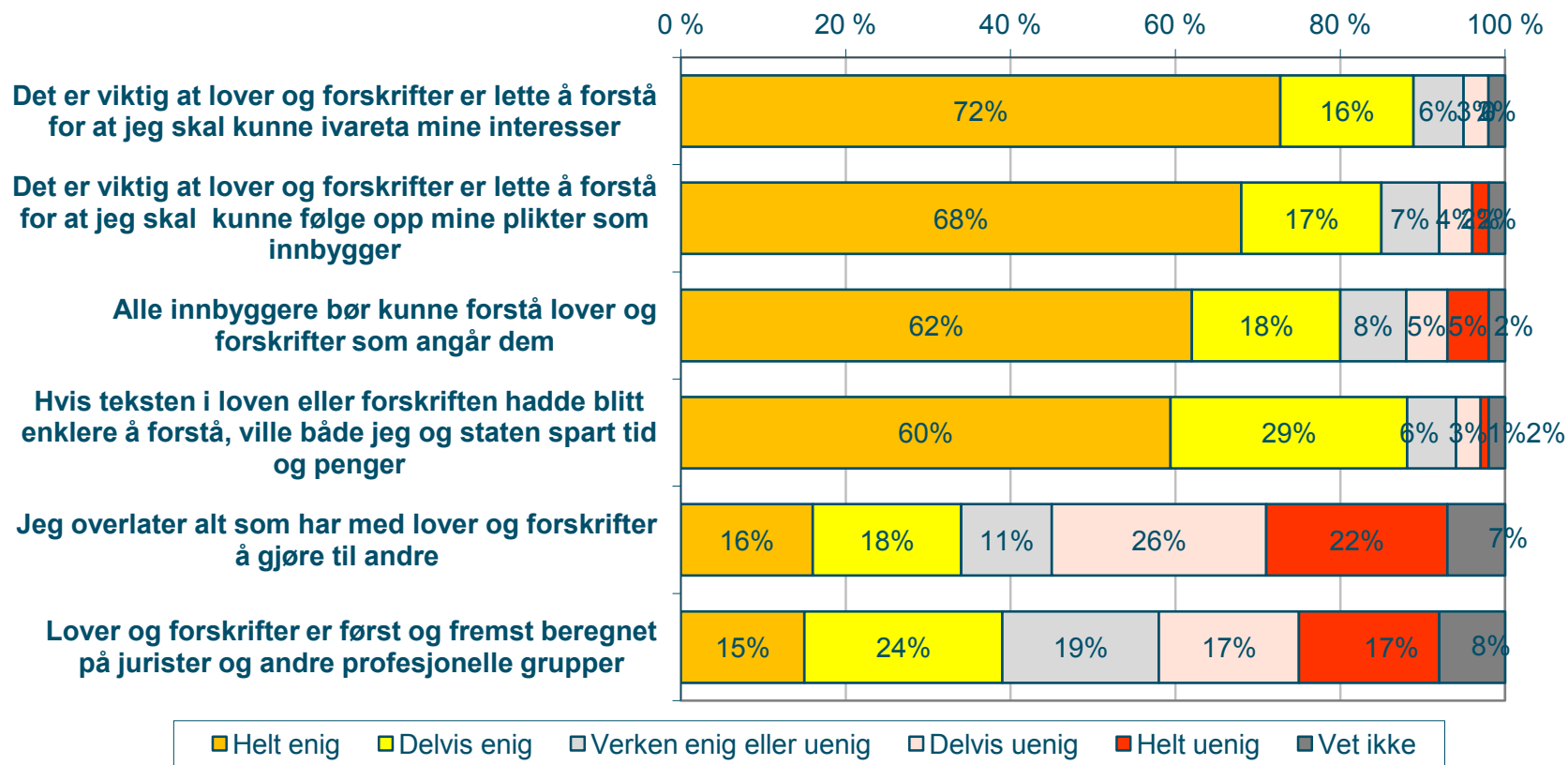
Av de som ikke har hatt behov for en lov eller forskrift det siste året, svarer 74 % at de tidligere har lest en lov eller forskrift. Områdene som hyppigst blir nevnt er arbeid/helse/trygd, skatt og/eller personlig økonomi og arv og skifte



**De som ikke har
lest en bestemt lov
eller forskrift
tidligere**

**** Q.q3 ** Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:**

Filter: har ikke lest lov eller forskrift. 12 % av totalen



Kommentar

- Resultatene viser at flertallet blant dem som ikke har lest en lov eller forskrift er enig i at det er viktig at lover og forskrifter er lette å forstå.
- Når det gjelder hvor enig man er i at lover og forskrifter først og fremst er beregnet på jurister og andre profesjonelle grupper, eller om de overlater alt som har med lover og forskrifter å gjøre til andre, er meningene delte.
- Det er signifikant flere i Oslo enn i andre deler av landet som er enig i at loven først og fremst er beregnet på jurister og andre profesjonelle grupper.
- Flere kvinner enn menn er helt enig i at det er viktig at lover og forskrifter er lette å forstå for at de skal kunne følge opp sine plikter som innbygger.

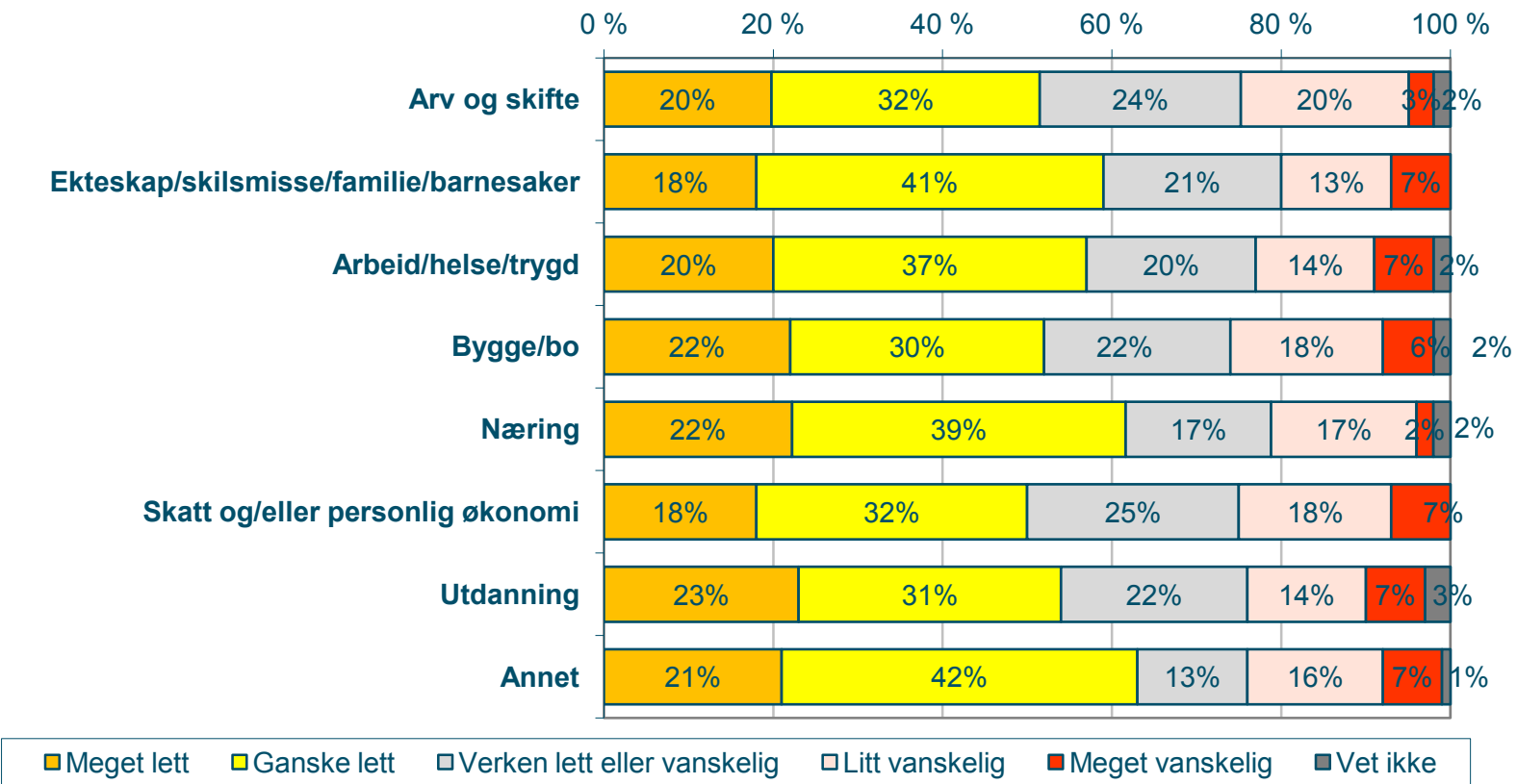


Ekstraanalyse

De som har svart ja på spørsmål Qq1 ("Har du det siste året hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift?")

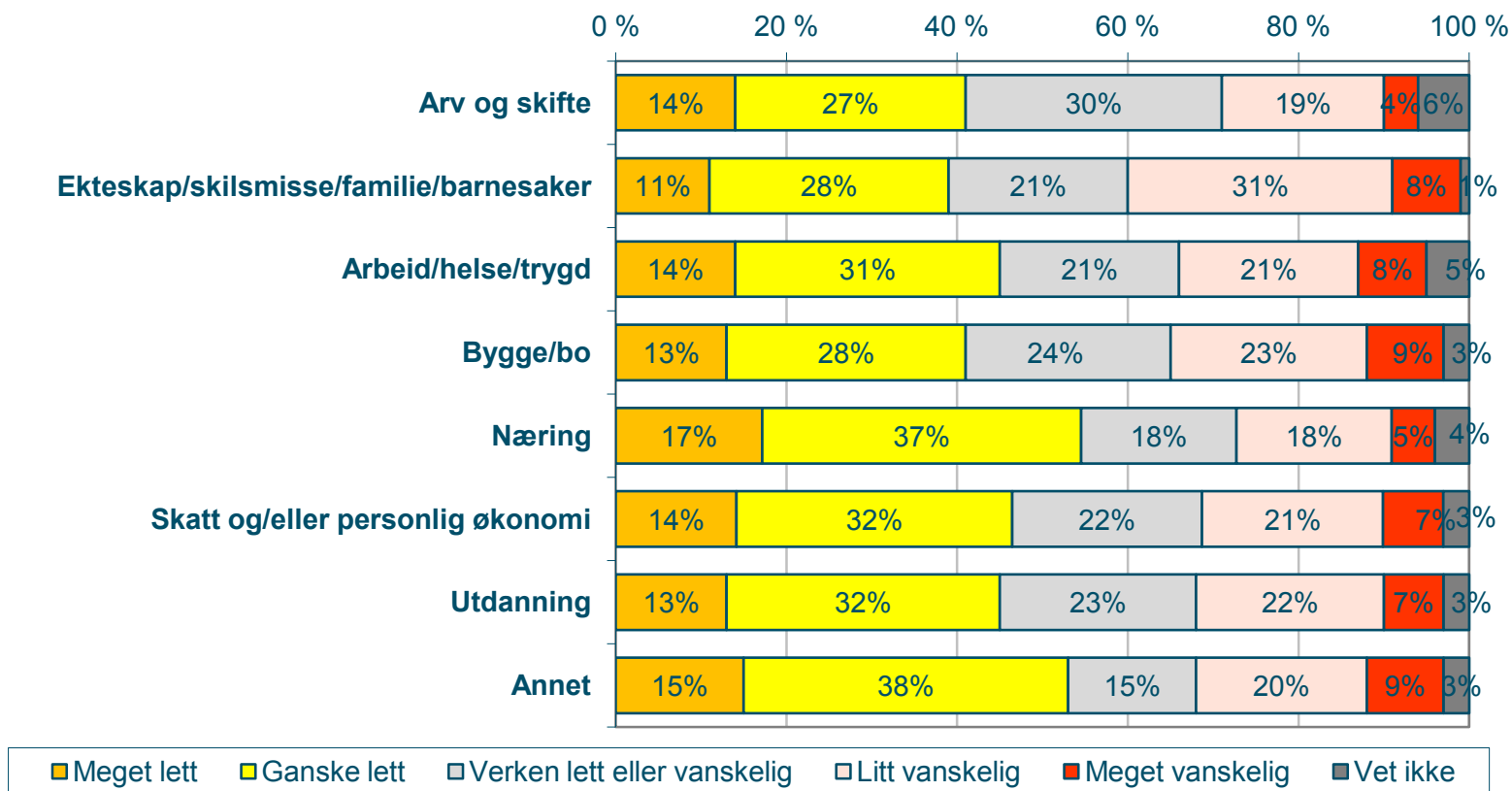
**** Q.q6 ** Hvor lett eller vanskelig var det å finne fram til den bestemte loven eller forskriften som skulle gi svar på dine spørsmål?**

Filter: har hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, andel av total: 54 %



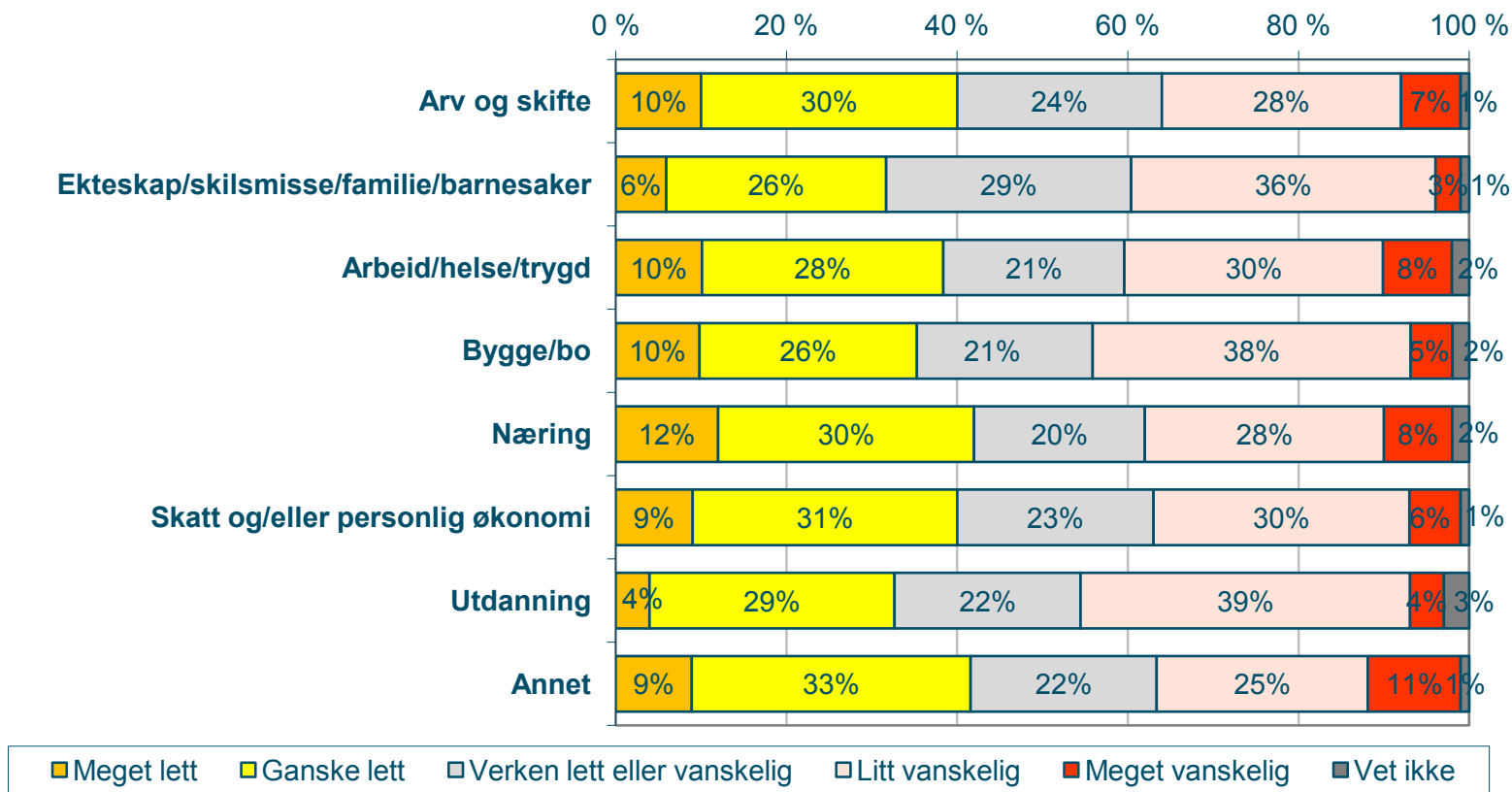
** Q.q7 ** Hvor lett eller vanskelig var det å finne fram til de riktige bestemmelsene i loven eller forskriften?

Filter: har hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, andel av total: 54 %



** Q.q8 ** Hvor lett eller vanskelig var det å forstå innholdet i loven eller forskriften?

Filter: har hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, andel av total: 54 %



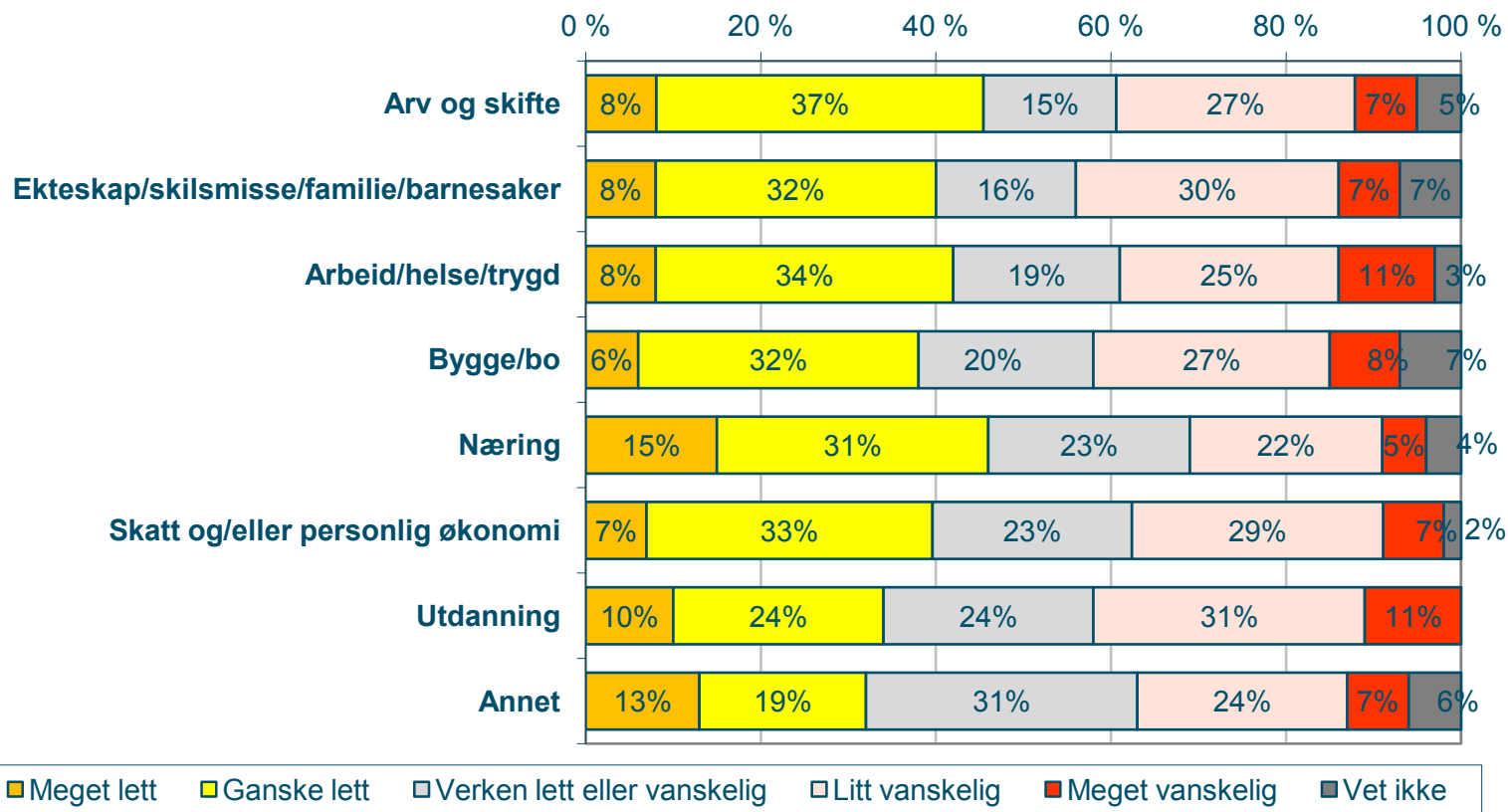


Ekstraanalyse

De som har svart nei på spørsmål Qq1, men svarer annet enn nei på spørsmål Qq2 ("Kan du huske om du tidligere har lest en lov eller forskrift innenfor noen av følgende områder?")

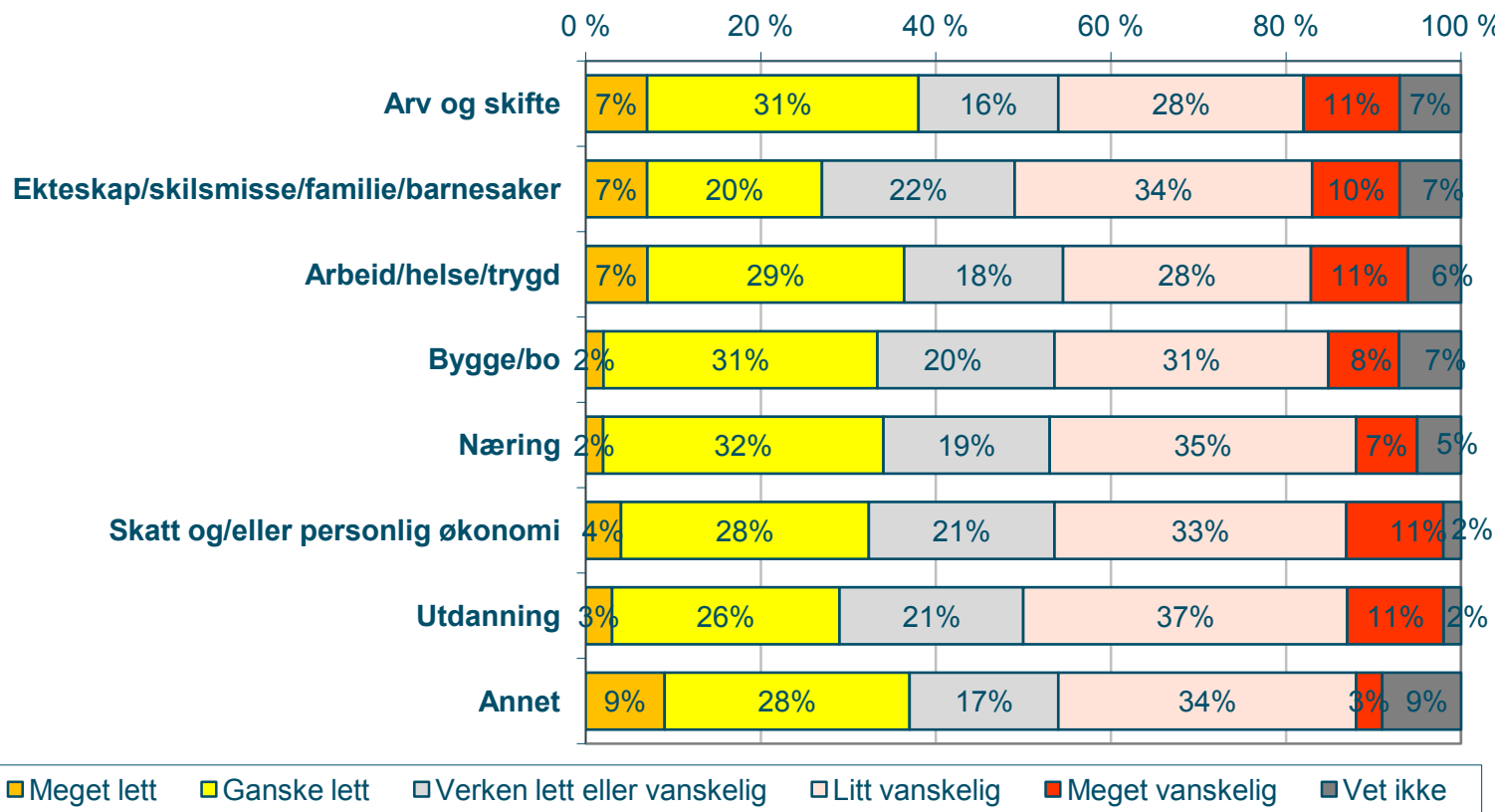
**** Q.q6 ** Hvor lett eller vanskelig var det å finne fram til den bestemte loven eller forskriften som skulle gi svar på dine spørsmål?**

Filter: har ikke hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, men har lest en lov/forskrift tidligere. Andel av totalen: 24 %



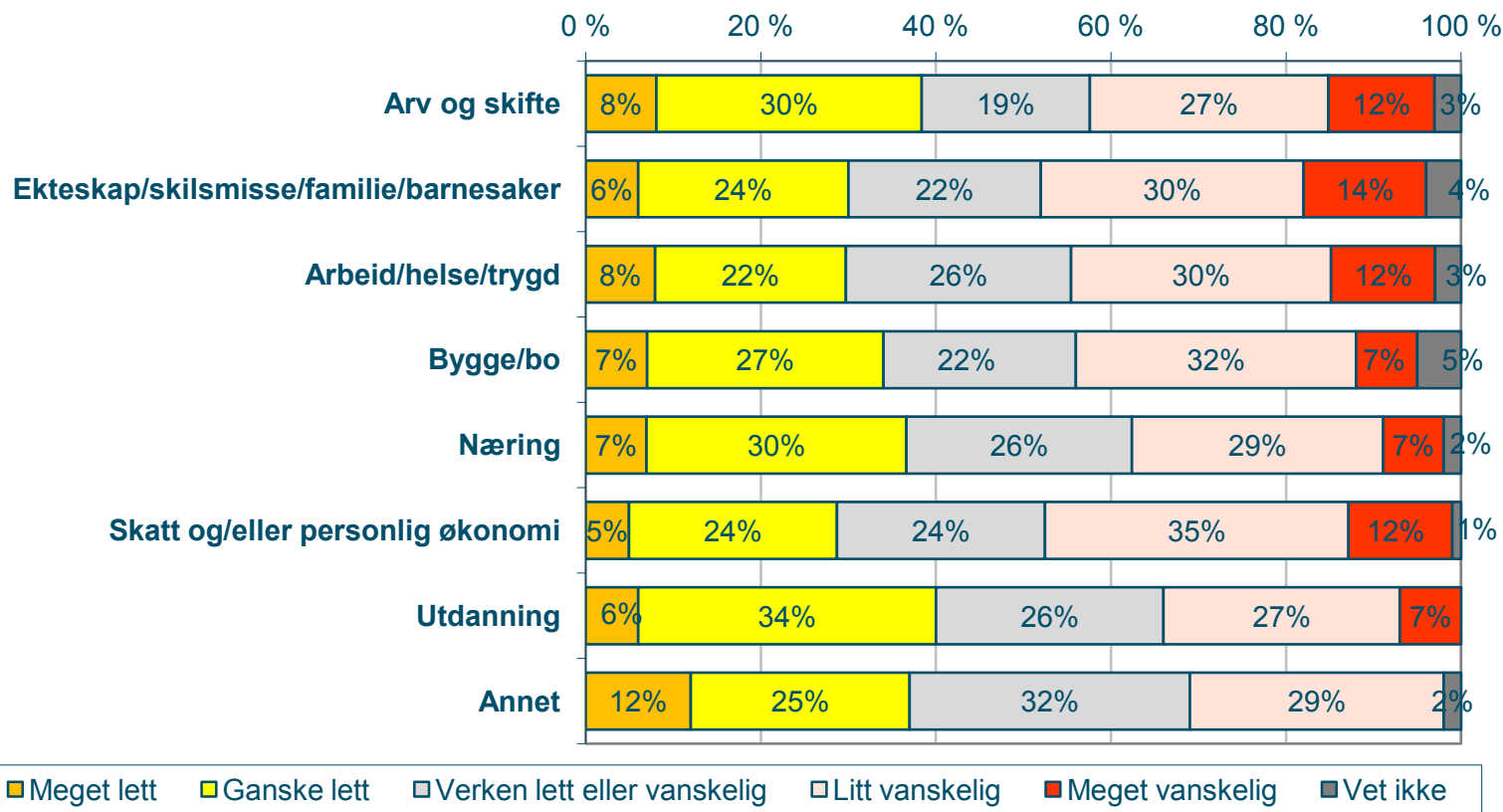
** Q.q7 ** Hvor lett eller vanskelig var det å finne fram til de riktige bestemmelsene i loven eller forskriften?

Filter: har ikke hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, men har lest en lov/forskrift tidligere. Andel av totalen: 24 %



** Q.q8 ** Hvor lett eller vanskelig var det å forstå innholdet i loven eller forskriften?

Filter: har ikke hatt behov for å lese en bestemt lov eller forskrift det siste året, men har lest en lov/forskrift tidligere. Andel av totalen: 24 %





Takk for oppmerksomheten
Our curiosity is all yours